

Program działania Grajewskiego Centrum Kultury

Grajewskie Centrum Kultury (GCK) to samorządowa instytucja kultury Miasta Grajewa funkcjonująca od początku 2016 r. i powstała na bazie dwóch istniejących już w Grajewie jednostek kultury. Obecnie poza siedzibą główną (dawny MDK) i oddziałem w postaci Grajewskiej Izby Historycznej w jej skład wchodzi również powstałe pod koniec 2016 r. Centrum Tradycji Mleczarstwa - Muzeum Mleka. W ciągu ostatnich 5 lat w GCK realizowano strategię opracowaną w 2016 r., zaś hasłem przewodnim jego funkcjonowanie było: „**KONTYNUACJA I ROZWÓJ**”. Poza bieżącą działalnością animacyjno-kulturalną na szczególne podkreślenie zasługuje udział w projektach ogólnopolskich Narodowego Centrum Kultury: „Zaproś nas do siebie” (2018 r.), „Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2020”. Ważnym były też w tym okresie inwestycje w poprawę posiadanej infrastruktury m.in.: koncepcja i uruchomienie nowego obiektu CTM-MM, winda przy GCK, remont sceny plenerowej, przebudowa i rewaloryzacja budynku pokoszarowego przy ul. Legionistów 9 z przeznaczeniem na działalność GIH.

Doświadczenia lat 2016-2020, a w szczególności mijający, bardzo trudny ze względu na pandemię rok pokazały, że **KULTURA** jest tą dziedziną życia społecznego, które jest ważna dla mieszkańców Grajewa. W związku z ograniczonym dostępem do wydarzeń kulturalnych mieszkańców takich miast jak Grajewa, Centrum Kultury obok wydarzeń zaspokajających najbardziej powszechne potrzeby lokalnego społeczeństwa powinno też pamiętać o potrzebach grup mniej licznych, stąd oferta GCK powinna być kierowana do różnorodnych grup społecznych. Szczególną uwagę należy zwrócić na kulturotwórczą rolę Centrum. Dlatego też wyznacznikiem działalności GCK powinna być **RÓŻNORODNOŚĆ**, która przejawiać się będzie w prezentowaniu różnorodnych kategorii kultury poprzez szeroką działalność ukierunkowaną na kilka obszarów. Musimy pamiętać, że mamy też bardzo zróżnicowanych odbiorców, a kultura powinna niejednokrotnie poza samym dostarczaniem rozrywki „zmuszać do myślenia” i powodować, by nie dało się obok niej „przejsć obojętnie” – nie jesteśmy tylko od zaspokajania potrzeb, jesteśmy też od wychowywania i kreowania postaw kulturotwórczych.

W związku z powstaniem CTM-MM, przenosinami GIH do obiektu pokoszarowego przy ul. Legionistów 9, planowaną adaptacją pomieszczeń po Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz zdobytymi doświadczeniami hasłem przewodnim na kolejne lata funkcjonowania GCK będzie „**NOWE OTWARCIE**”.

Celem, który chciałbym osiągnąć wspólnie z pracownikami na koniec nowej kadencji jest to, by Grajewskie Centrum Kultury w Grajewie było instytucją profesjonalnie zarządzaną, tworzoną przez pasjonatów, zaangażowaną w życie lokalnej społeczności oraz miejscem kulturalno-społecznej animacji oraz wielostronnej edukacji historycznej i kulturowej, promującym Grajewa na zewnątrz. GCK w sposób atrakcyjny i aktywny, poprzez współpracę z różnymi partnerami ze środowiska lokalnego i ponadlokalnego oraz otwartość na wszystkie

grupy społeczne i wspieranie inicjatyw oddolnych, będzie wzmacniać potencjał kulturalny mieszkańców i ich identyfikację z tzw. „małą Ojczyzną”. GCK, jako inicjator i organizator różnorodnych wydarzeń i działań, będzie miejscem realizacji i rozwoju potrzeb kulturalnych mieszkańców Grajewa i okolic. I co najważniejsze jego oferta będzie tworzona razem z mieszkańcami, a nie tylko dla mieszkańców.

Osiągnięcie tego celu zależy do wielu czynników zewnętrznych i wewnętrznych, utrzymaniu wysokiego poziomu tam, gdzie on już jest, czy poprawy jakości podejmowanych działań w obszarach, które nadal nieco szwankują w codziennym funkcjonowaniu GCK. W związku z tym głównym priorytetem jest zachowanie i rozwój silnych stron. Kolejnym krokiem jest eliminacja słabych stron, maksymalne wykorzystanie szans oraz minimalizacja zagrożeń środowiska zewnętrznego. Niezwykle ważny jest w tym wszystkim jednak człowiek, zarówno ten będąc odbiorcą naszych działań, jak i ten bezpośrednio zaangażowany w proces tworzenia oferty kulturalnej GCK.

Podstawowymi zasadami i standardami, którymi kieruję się i w przypadku pozostania na stanowisku dyrektora nadal będę się kierował w trakcie „kulturalnej podróży” na okręcie o nazwie „Grajewskie Centrum Kultury” są:

Profesjonalizm - Najważniejszą z zasad jest dla mnie profesjonalizm. Nie cierpię „bylejakości”. Czasem może jeżeli mamy coś robić byle jak i na odwal, to może lepiej tego nie robić. Wszystko co robimy powinno być na maksymalnym poziomie jakości, na jaki nas w danej chwili stać – zarówno jako zespół, jak i jako indywidualnego pracownika. Żeby to było możliwe, to potrzebne jest „planowanie i myślenie do przodu” oraz „nie odkładanie roboty na później”.

Zaangażowanie i kreatywność - Profesjonalizm jest zdecydowanie łatwiejszy do osiągnięcia, gdy jesteśmy zaangażowani w to, co robimy. Gdy nie traktujemy zadania do wykonania, jako kary, a bardziej jako środek do osiągnięcia końcowego celu. Dlatego lepiej jest realizować zadania, do których jesteśmy przekonani, a najlepiej takie, których jesteśmy współautorem czy pomysłodawcą. Dlatego w sposób szczególny doceniam kreatywność i inicjatywy własne.

Terminowość - Cenię też terminowość i punktualność. Jeżeli wyznaczam, wspólnie ustalamy terminy, albo ktoś mówi, że zrobi coś do „wtedy i wtedy”, to te terminy muszą być dotrzymywane.

Odpowiedzialność - Kolejną z reguł jest odpowiedzialność. Po pierwsze za wyniki swojej pracy, a po drugie za wyniki całego zespołu. Każdy ma swój zakres odpowiedzialności i obowiązków, powinien się z nich wywiązywać i z tego będzie rozliczany.

Zespołowość - Ważne jest dla mnie by pracownicy GCK byli zespołem. Mam świadomość, że jednym pracą zespołowa przychodzi łatwiej innym nieco trudniej, ale w pojedynkę w instytucji kultury za wiele się nie osiągnie. Rola każdego ogniwa w tym łańcuchu jest tak samo ważna, choć zakresy obowiązków i wykonywana praca różne. Ale tylko wspólnie można osiągnąć zamierzony cel.

Realizacja celów statutowych GCK w odpowiednim zakresie wymaga podjęcia szeregu działań w poszczególnych zakresach działalności. Każdy z obszarów planowanej działalności wymaga doboru odpowiednich form „wewnętrznej” i „zewnętrznej” pracy. Ich realizacja wymaga przede wszystkim odpowiedniego poziomu planowania i finansowania, ale przede wszystkim współpracy pomiędzy GCK, władzami samorządowymi, partnerami zewnętrznymi oraz organizacjami pozarządowymi. Nie należy też zapominać o potrzebach środowiska lokalnego w zakresie działalności statutowej, dlatego GCK powinna starać się je poznawać i w odpowiedni sposób na nie reagować, co pokazały nam doświadczenia udziału w projektach „Zaproś nas do siebie” czy „Dom Kultury + Inicjatywy lokalne 2020”.

Podstawą prowadzonych działań będą zapisy i wnioski zawarte w „Diagnozie wybranych grup mieszkańców Grajewa pod kątem ich potrzeb kulturalnych i potencjału kulturotwórczego” opracowanej na zlecenie Grajewskiego Centrum Kultury przez Ośrodek Wspierania Organizacji Pozarządowych w ramach projektu pt.: „Bądź(MY) (cool)turalni” dofinansowanego ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2020.

Priorytety (cele strategiczne) / Cele operacyjne / Główne działania

Priorytet 1

Wzmocnienie organizacyjne i rozbudowanie kompetencji kadry w obszarze działalności kulturalnej.

Cele operacyjne:

1. Wzmocnienie organizacyjne Centrum Kultury.
2. Wzrost kompetencji i doświadczenia pracowników merytorycznych w wybranych dziedzinach.
3. Zwiększenie motywacji pracowników.
4. Zbudowanie zespołu pracowników o wysokich kwalifikacjach pracującego metodą projektu.

Działania:

- Analiza bieżącej działalności i realizacji strategii w gronie zespołu GCK.
- Uporządkowanie organizacji pracy i podziału kompetencji w kontekście nowych wyzwań.
- Dopracowanie systemu pracy w oparciu o zespoły zadaniowe, opierającego się na jasnym delegowaniu zadań, wcześniejszym planowaniu oraz odpowiedzialności i konsekwencji podejmowanych działań.
- Poprawa efektywności wewnętrznej komunikacji i współpracy między działami i pracownikami w strukturze pionowej jak i poziomej.
- Cykliczna wymiana doświadczeń pomiędzy pracownikami oraz nawiązanie nowych partnerstw i wymiana doświadczeń z innymi instytucjami kultury.
- Podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez udział w warsztatach i szkoleniach specjalistycznych.
- Podjęcie działań w zakresie podniesienia i zróżnicowania poziomu wynagrodzeń z równoczesnym wypracowaniem systemu motywacyjnego pracowników w oparciu o osobisty poziom odpowiedzialności i konsekwencji podejmowanych działań.
- Integracja zespołu wokół wizji i misji Centrum Kultury.

Priorytet 2

Rozwój partycypacyjnego modelu działania, w którym społeczność lokalna jest aktywnym uczestnikiem i współtwórcą działań kulturalnych. (Centrum Kultury jako miejsce spotkań mieszkańców, ich edukacji, animacji kulturalnej, aktywizacji społecznej, realizacji zainteresowań, pasji i potrzeb.)

Cele operacyjne:

1. Zwiększenie postrzegania GCK i jego oddziałów (GIH, CTM-MM) jako miejsca na interesujące spędzanie czasu przez różne grupy mieszkańców.
2. Pomoc GCK w rozwoju artystycznym osób utalentowanych.

3. Integracja kulturalna różnych środowisk oraz wzmocnienie współpracy z instytucjami publicznymi, organizacjami samorządowymi, grupami nieformalnymi i mieszkańcami.
4. Dalsze pozyskiwanie i wykorzystywanie wiedzy o potrzebach i oczekiwaniach kulturalnych mieszkańców. Większa otwartość Centrum na inicjatywy oddolne mieszkańców.

Działania:

- Okresowe diagnozowanie potrzeb i potencjału środowiska lokalnego.
- Udostępnianie sali, sprzętu, wsparcie techniczne i merytoryczne, pomoc pracowników GCK dla inicjatyw z zewnątrz oraz wprowadzenie systemu a'la regrantingu „Masz pomysł. Przyjdź do nas, pomożemy Ci go zrealizować” na wzór inicjatyw w ramach programu „DK+”
- Pogłębienie współpracy z podmiotami zewnętrznymi - poznanie potrzeb i otwartość na wspólne inicjatywy. Współorganizacja imprez kulturalnych.
- Imprezy o różnorodnej formule „dedykowane” konkretnym grupom odbiorców.
- Wychodzenie z podejmowanymi działaniami bezpośrednio do ludzi i realizacja inicjatyw kulturalnych w przestrzeni miejskiej.

Priorytet 3

Wypracowanie metod nowoczesnej edukacji i animacji kulturalnej, prezentowania kultury oraz kształtowanie świadomych odbiorców kultury.

Cele operacyjne:

1. Podniesienie poziomu dotychczasowych działań edukacyjnych i animacyjnych w oparciu o nowe, atrakcyjne metody edukacji i animacji kulturalnej.
2. Wzrost atrakcyjności i prestiżu organizowanych imprez o charakterze kulturalnym: historycznych, nowatorskich, masowych i kameralnych.
3. Kontynuacja działań impresaryjnych w dziedzinie „kultury wysokiej” wraz z podnoszeniem poziomu świadomości kulturalnej mieszkańców.
4. Polepszenie promocji działań GCK.

Działania:

- Bieżąca analiza oraz dostosowywanie i wzbogacanie istniejącej oferty do potrzeb uczestników i odbiorców kultury
- Umożliwienie mieszkańcom realizacji swoich zainteresowań i potrzeb poprzez utworzenie nowych grup zainteresowań, zgodnych z oczekiwaniami i potrzebami lokalnej społeczności, a także wspieranie już istniejących.
- Zwiększenie ilości działań innowacyjnych oraz nowych, atrakcyjnych metod animacji kulturalnej np. wyjazdowe zajęcia warsztatowe dla już działających grup.
- Podjęcie działań w zakresie podniesienia atrakcyjności oferty kina i wydarzeń GCK. Stawianie na „jakość” nie „ilość”.
- Podjęcie współpracy z doświadczonymi artystami np. w formie warsztatów specjalistycznych, częstsze zapraszanie artystów, reżyserów.
- Wypracowanie strategii efektywnej komunikacji, wykorzystanie w działaniach promocyjnych nowoczesnych i innowacyjnych środków przekazu, ze szczególnym uwzględnieniem internetu.

Priorytet 4

Tworzenie poczucia wspólnoty i tożsamości lokalnej, dbanie o lokalne dziedzictwo historyczno-kulturowe i tradycje. Wykorzystanie działalności GCK w promocji miasta.

Cele operacyjne:

1. Zwiększenie wiedzy dotyczącej naszej „małej ojczyzny” wśród mieszkańców.
2. Przywrócenia mieszkańcom pamięci o wielokulturowym dziedzictwie Grajewa i regionu.
3. Wypracowanie nowych, atrakcyjnych metod przekazu informacji o dziedzictwie historyczno-kulturowym regionu.
4. Promocja miasta poprzez wykorzystanie dziedzictwa historyczno-kulturowego i lokalnych produktów turystycznych.

Działania:

- Wyjście z działaniami z zakresu dziedzictwa historyczno-kulturowego w przestrzeń miasta (np. wystawy i wydarzenia plenerowe, spacer historyczne, minipikniki).
- Kontynuacja rozpoczętych projektów i wydarzeń cyklicznych, działalności wystawienniczej oraz naukowej i badawczej. (m.in. działalność wydawnicza, naukowa jak i popularnonaukowa, z wykorzystaniem atrakcyjnych niewielkich form wydawniczych /np. darmowe broszury tematyczne/; organizacja zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży interesujących się historią oraz warsztatów tematycznych dla nauczycieli).
- Organizacja innowacyjnych wydarzeń, nowych form działań z zakresu edukacji historycznej i regionalnej (np. spacer historyczne po mieście, „Grajewskie spotkania z historią”, „Okruchy wspomnień”, „Kiermasz regionalnych wydawnictw historycznych”, Wielki test wiedzy...”).
- Rozwijanie portalu internetowego poświęconego historii Grajewa i okolic www.grajewiak.pl oraz rozwój GIH jako Archiwum Społecznego. Większa liczba inicjatyw i działań w oparciu o zasoby i społeczności wirtualne.
- Podniesienie jakości działań GIH w nowej siedzibie i próba „zbudowania” atrakcyjnego miejsca dla działań kulturalnych w zakresie dziedzictwa historyczno-kulturowego.
- Dalsze wykorzystywanie potencjału GCK, GIH i CTM-MM jako produktów turystycznych w celu zwiększenia atrakcyjności miasta i jego promocji.
- Współpraca z Organizatorem przy budowaniu poczucia wspólnoty i tożsamości lokalnej poprzez m.in. budowanie marki miasta z wykorzystaniem herbu Grajewa.
- Podjęcie w porozumieniu z Organizatorem i partnerami działań w zakresie opracowania koncepcji organizacji przynajmniej jednego z prestiżowych wydarzeń kulturalnych o zasięgu ponadlokalnym. W tym uatrakcyjnienie i podniesienie rangi Święta 9 PSK jako wydarzenia plenerowego promującego miasto.

Priorytet 5

Centrum Kultury przystosowane do wyzwań współczesności.

Cele operacyjne:

1. Rozwój zasobów technicznych i posiadanej infrastruktury na cele kulturalne.
2. Profesjonalizacja działalności GIH w zakresie organizacyjno-infrastrukturalnym oraz zwiększenie poziomu zabezpieczenia eksponatów GIH.
3. Zwiększenie budżetu i zróżnicowanie źródeł dochodów Centrum.

Działania:

- Adaptacja pomieszczeń po Miejskiej Bibliotece Publicznej w obiekcie GCK na potrzeby bieżącej działalności.
- Podjęcie działań w zakresie adaptacji pomieszczeń pod pracownią plastyczną w budynku GCK na potrzeby bieżącej działalności.
- Bieżąca wymiana posiadanego sprzętu i zasobów technicznych, w tym zakupy i użytkowanie „nowinek” technicznych z zakresu sprzętu audio-video.

- Podjęcie działań w celu przekształcenia GIH w Muzeum wpisane do rejestru MKiDN oraz przejścia na ewidencję eksponatów przy pomocy systemu dedykowanego placówkom muzealnym.
- Wprowadzenie nowych technologii wystawienniczych w GIH.
- Zwiększenia poziomu pozyskanych środków zewnętrznych (np. dotacje, sponsorzy, dochody własne itp., aplikowanie o środki zewnętrzne samodzielnie i wspólne z innymi podmiotami, współpraca z lokalnymi partnerami np. sponsoring czy partnerstwo).
- Zwiększenie poziomu opłacalności organizowanych wydarzeń (m.in. zwiększenie dochodów z kina, zwiększenie ilości wyjazdów zarobkowych zespołów GCK).